

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

A Development of a Training Curriculum Entitled Bai Sri for Prathomsuksa 4-6 Student

เกสินี มุลติ๊ะ (Kasinee Moontha)¹ รักษ์ศักดิ์ เลิศคงคาทิพย์ (Ruksak Lertkongkatip)²

วาทัญญู ขลิบเงิน (Wathanyu Khlibngoen)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี (2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนโรงเรียนบ้านเชียงยืน ป.4-6 จำนวน 30 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบประเมินหลักสูตร โครงร่างหลักสูตรและกิจกรรมตามหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การประดิษฐ์บายศรี (3) แบบประเมินกิจกรรมการฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี (4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี โดยใช้ค่าสถิติร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า (1) ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี จำนวน 1 หลักสูตรแบ่งเป็น 5 กิจกรรม (1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบายศรี (2) การประดิษฐ์บายศรีปากชาม (3) การประดิษฐ์บายศรีสู่ขวัญ (4) การประดิษฐ์บายศรีสู่ขวัญนาค (5) การนำเสนอข้อมูลนักเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การประดิษฐ์บายศรี นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเข้ารับการอบรมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม 52.42/78.97 (3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมและนักเรียนมีความพึงพอใจในการเข้ารับการอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจอย่างยิ่ง

คำสำคัญ การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรฝึกอบรม บายศรี

Abstracts

The objectives of this survey research were: (1) to develop Bai Sri training curriculum. (2) to study results of Bai Sri training curriculum. (3) to study of satisfaction among the relevant on the training. The population target is the student at Ban Chiang Yeun; Grade 4-6 Amounts: 30 students. Research instruments; (1) A curriculum course outlines and course activities. (2) Achievement tests of Bai Sri training curriculum. (3) Evaluation forms for trainers of Bai Sri training curriculum. (4) Questionnaire for the relevant's satisfaction. The percentage statistics and relative standard deviations of Bai Sri training curriculum results; (1) Results of Bai Sri training curriculum for 1 curriculum is classified by 4 activities; (1) Basic knowledge of Bai Sri (2) Bai Sri for the edge of the bowl (Pak Charm training) (3) Bai Sri Su Khwan (4) Bai Sri Su Khwan Nak (5) Presentation of student information overview, an average of 3.88 and standard deviation equal to 0.84 are considered at the highest level (2) Results of Bai Sri training curriculum; student achievement after participants had an average higher than before the training 52.42/ 78.97 . (3) Results of the satisfaction of the relevant of Bai Sri training curriculum. Students have the satisfaction of participants in the training curriculum. The overall is very satisfied.

Keywords: Curriculum development, Curriculum training, Bai Sri

1 นักศึกษาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ itsabella.in@gmail.com

2 อาจารย์ประจำภาควิชาพัฒนศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ raksak.uru@gmail.com

3 อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ krupong007@gmail.com

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

การพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการทำงาน การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น รัฐเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคนสร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้ยั่งยืน เชื่อมมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ขีดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเสมอภาค เชื่อมมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความใน บทเฉพาะกาลมาตรา 74 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 ฉบับแก้ไข (3) 2553 จึงเห็นสมควรกำหนด ให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาคือมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นคนไทย ศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม รักการอ่าน การเขียนและการค้นคว้า มีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และทักษะในการดำรงชีวิต โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อทั้งนี้หลักสูตรทางการศึกษาย่อมเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากหลักสูตรเป็นการจัดระบบ การเรียนรู้อย่างมีแบบแผน บุคคลจะต้องมีการเรียนรู้พัฒนาและปรับเปลี่ยนตัวเองให้ดีขึ้น ตามที่ สنجัด อุทรานันท์ กล่าวว่า หลักสูตร คือ สิ่ง que สร้างขึ้น ในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่ได้จัดเรียงลำดับความยากง่ายหรือเป็นขั้นตอนอย่างใดแล้ว ประกอบด้วยประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งได้วางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ หลักสูตรเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน ด้วยเหตุนี้หลักสูตรทางการศึกษาย่อมมุ่งเน้นให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งในแต่ละหลักสูตรจะมีองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรต่อไปการพัฒนาหลักสูตรให้มี ความสัมพันธ์สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน สามารถทำได้หลายลักษณะ คือพัฒนาในลักษณะของการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน รายละเอียดเนื้อหา สื่อการเรียนการสอน ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรนั้นต้องอาศัย การออกแบบหลักสูตรและการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นระบบ และควรเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือบุคคลในท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร (กรมวิชาการ, 2534 : 12) ในการพัฒนา หลักสูตรเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมและผลักดันให้หลักสูตรทางการศึกษาสนองต่อความต้องการของ ผู้เรียน สามารถนำความรู้มาใช้ในการดำรงชีวิต ซึ่งเมื่อได้เรียนรู้แล้วก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรคือกระบวนการจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น ทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรจะต้องเป็นไปเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของ ผู้เรียนและสภาพสังคม

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนไม่ได้มุ่งเน้นการสอนแบบฝึกทักษะการใช้การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพวิธีหนึ่ง ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม กระบวนการที่จะช่วยเพิ่มพูนความถนัดทางธรรมชาติ (Aptitude) ทักษะ (Skill) ความชำนาญ (Ability) ของบุคคลเพื่อให้ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น การฝึกอบรมนั้นจะต้องมีการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาสรางองค์ความรู้แก่ผู้รับการอบรมโดยตรง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมต้องเข้าใจองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อนำไปสู่ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรด้วย จากสถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้รอบด้าน เนื่องจากว่าบุคคลมีความจำเป็นต้องฝึกฝน พัฒนาปรับปรุงตนเองให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่ตลอดเวลา และในปัจจุบันแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์คุณค่าความเป็นไทยและการสืบทอดความคึกคึกภูมิปัญญาท้องถิ่นของบรรพบุรุษมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยมีแหล่งอารยธรรมและเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งมีการสืบสานและอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกที่ล้ำค่า

โรงเรียนบ้านเชียงยืน ตำบลบ่อสวก อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่อ้อมล้อมไปด้วยต้นไม้ชนิดต่างๆ โดยเฉพาะต้นกล้วยที่นิยมปลูกกันมาเพราะมีประโยชน์มากมาย นักเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากต้นกล้วยได้ทุกส่วน โรงเรียนมีโครงการการปลูกกล้วยเพื่อใช้สอยประโยชน์ นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและเสริมอาชีพหรือรายได้ให้แก่ชุมชน จึงมีความต้องการที่จะนำหลักสูตรการฝึกอบรม บายศรีสู่ขวัญ ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นไม่ให้หายไปจากท้องถิ่นเพราะสภาพท้องถิ่นนั้นเป็นสังคมวัฒนธรรมเป็นแหล่งอารยธรรมโบราณมีเขมมาเขื่อนบ่อครั้งและมีการประดิษฐ์บายศรีต้อนรับเสมอ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและเสริมอาชีพหรือรายได้ให้แก่ชุมชน จึงมีความต้องการที่จะนำหลักสูตรการฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นไม่ให้หายไปจากท้องถิ่น ในการประดิษฐ์บายศรีเป็นวัฒนธรรมการสร้างสรรค์งานศิลปะซึ่งมีความสอดคล้องกับการดำรงชีวิตของคนในภาคเหนือและยังเป็นเอกลักษณ์ไทยอันน่าภูมิใจควรแก่การอนุรักษ์เป็นการพัฒนาชีวิต พัฒนาอาชีพให้แก่เด็กเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Quasi-experimental research) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้กลุ่มประชากรเป้าหมาย เก็บข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง (one group pretest- posttest design) ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มนักเรียน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 30 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเชิงขึ้น ตำบลบ่อสวก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบประเมินหลักสูตร โครงร่างหลักสูตรและกิจกรรมตามหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี (3) แบบประเมินกิจกรรมการฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี (4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการประดิษฐ์บายศรี โดยใช้ค่าสถิติร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบการฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ซึ่งประเมินหาความเหมาะสมและถูกต้องของเนื้อหา มีค่าดัชนีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$) เท่ากับ 3.88 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.84

รายการ	ความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1.ชื่อกิจกรรม	3.96	0.78	มากที่สุด
2.สาระสำคัญ	3.90	0.89	มากที่สุด
3.จุดประสงค์	3.80	0.65	มากที่สุด
4.เนื้อหา	3.64	0.88	มากที่สุด
5.การดำเนินกิจกรรม	4.12	0.82	มากที่สุด
6.แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบ	3.61	0.70	มากที่สุด
7.การวัดและการประเมินผล	3.88	0.85	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.84	0.79	มากที่สุด

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

2. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 คะแนนหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี โดยภาพรวมของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 78.97 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 52.42

รายการ	กิจกรรมที่ 1 (ร้อยละ)	กิจกรรมที่ 2 (ร้อยละ)	กิจกรรมที่ 3 (ร้อยละ)	กิจกรรมที่ 4 (ร้อยละ)	ค่าร้อยละของ คะแนนเฉลี่ย
ก่อนเข้ารับการอบรม	53.00	63.50	47.20	46.00	52.42
หลังเข้ารับการอบรม	78.06	80.05	79.65	78.15	78.97

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.60 ,S.D.= 0.61) ทั้งหมด 12 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

รายการ	ความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1.กิจกรรมมีความน่าสนใจ	4.38	0.54	มากที่สุด
2.กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากเรียนรู้	4.30	0.72	มากที่สุด
3.บรรยากาศของการทำกิจกรรมสนุกสนาน น่าสนใจ	4.10	0.63	มากที่สุด
4.ลำดับขั้นตอนในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.33	0.58	มากที่สุด
5.วิทยากรมีความรอบรู้ และถนัดในการดำเนินกิจกรรม	4.36	0.72	มากที่สุด
6.วิทยากรมีความพร้อมการดำเนินกิจกรรม	4.34	0.57	มากที่สุด
7.ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.26	0.64	มากที่สุด
8.ความรู้ที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.32	0.72	มากที่สุด
9.เวลาในการดำเนินกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.28	0.54	มากที่สุด
10.ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบ	4.39	0.56	มากที่สุด
11.ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลาย	4.38	0.64	มากที่สุด
12.ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.69	0.47	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.60	0.61	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ได้พบประเด็นที่สมควรนำมาอภิปรายดังนี้

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยภาพรวม มีค่าดัชนีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D.= 0.63) ซึ่งการประเมินในด้านโครงสร้าง เนื้อหาสาระและด้านเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาด้านแนวทางการดำเนินการ ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านหลักการของหลักสูตร ด้านวิธีการวัดและประเมินผล และด้านความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร อาจเนื่องมาจากเหตุผลต่าง ๆ ดังนี้คือ ตามแนวคิดของชาวลิต ชูกำแพง (2551: 15) ที่ได้เสนอว่า มวลประสบการณ์ต่างๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ทั้งที่เป็นเอกสาร หรือกระบวนการต่างๆ ที่นำไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา สอดคล้องกับตามแนวคิดของทาบ (1962 : 422-425) มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน 1. วิเคราะห์สภาพปัญหา 2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3. การเลือกเนื้อหาสาระ 4. การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ 5. การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7. การประเมินผลในหลักสูตรมีการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบใช้หลักสูตรฝึกอบรม สมชาติ กิจยรรยง (2552: 5) กล่าวไว้ว่า การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีหรือเทคนิควิทยาการที่สำคัญเป็นการพัฒนาคนให้พัฒนาฝีมือ อีกทั้งยังเป็นกรรมวิธีที่ช่วยให้บุคลากรได้เรียนรู้ เพิ่มเติมประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี และกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติอันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น นอกจากนี้หลักสูตรฝึกอบรมได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้วิจัยทุกชั้น ได้ผ่านการตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. ผลการพัฒนาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 คะแนนหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี โดยภาพรวมของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 52.42 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี เท่ากับ 78.97 อาจเพราะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมในแต่ละกิจกรรมสอดคล้องกับนักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงและได้ทำงานเป็นกลุ่มร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามแนวคิดของวิจิตร อาวะกุล (2540:31) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในรูปกิจกรรมโดยมุ่งให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานทั้งในปัจจุบันและประสิทธิภาพนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตและผลสำเร็จต่อเป้าหมายองค์กร

3. ผลการความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ความพึงพอใจอยู่ในภาพรวมในระดับพอใจอย่างมาก ทั้งนี้ นักเรียนได้ผ่านความรู้พื้นฐานและฝึกปฏิบัติจริงทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษา เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมได้ตามความสามารถของตนเอง ผู้เรียนได้รับความรู้ ได้นำไปใช้ในการประกอบอาชีพในการประดิษฐ์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านเชียงฮิน มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการประดิษฐ์บายศรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด โดยกิจกรรมที่นักเรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมที่ 5 การนำเสนอผลงานนักเรียน มากที่สุดเนื่องจากในกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่นำความรู้ที่เข้าอบรมทั้งหมดมารวบรวมเป็นชิ้นงานประดิษฐ์ขึ้นมาตามจินตนาการและนำเสนอความภาคภูมิใจของตนเองและกลุ่ม

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งนี้
 - 1.1 ครูผู้สอนควรดำเนินการสร้างแบบฝึกที่มีรูปแบบหลากหลายน่าสนใจเพิ่มขึ้น
 - 1.2 ควรสร้างแบบฝึกโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเพื่อส่งผลให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น
 - 1.3 ครูผู้สอนอาจดัดแปลงรูปแบบของแบบฝึกให้เป็นนวัตกรรมประเภทอื่น เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น
 - 1.4 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแบบฝึกกับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ
 - 1.5 ครูผู้สอนควรมีการศึกษาและทำวิจัยเพิ่มเติม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ในประเด็นอื่นๆต่อไป
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการสร้างและพัฒนาแบบฝึกในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
 - 2.2 ควรจัดให้มีสื่อในการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2534). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ชลิต ชูกำแพง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development. มหาสารคาม:ทีลิวฟิจักัด.
- เทอดสกุล ชูขนานนท์.(2535). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม.กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- ภนิดา ชัยปัญญา. (2551). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไร่นาสวนผสม โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (ส่งเสริมการเกษตร). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชวลี วรวุฒิ. (2550). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิตร อาวะกุล.(2540).การฝึกอบรม.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Kerlinger, Fred N.(1986). *Foundation of Behavioral research*. 3rd ed. Tokyo:Longman.
- Stromberg, M. F. (1984). *Selection and instrument to measure quality of life*. Oncology Nursing Forum.
- Taba, Hilda.(1962) *Curriculum development: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World Inc.